

«Olen väga õnnelik, et nägin lähedalt niisugust tähte.»

Meie ajastu suurima laulja Georg Otsa auks tegi südamest tuleva austusavalduse Peningi mõisaperenaine, endine estoonlane Aiki Haug - naine rajas legendaarsele baritonile mälestustoa.

Metsosopran Aiki (70) laulis Estonia teatri kooris kokku kolmkümmend kaks aastat, esitas kõrvalosi ja tegutses aastaid koori inspektorina.

Teatrisse sattus Aiki (toona perenimega Kase) juba muusikakooli kolm anda kursuse õpilasena ja naisel on tärmin siiani meeles - 1. detsember 1972. Ka kogu konservatooriumis õppimise aja lõi ta etendustes kaasa. Georg Otsaga jõudsid nad Estonias töökaaslased olla vaid kolm aastat.

«Olen väga õnnelik ja uhke nende kolme aasta üle. Selle üle, et nägin lähedalt niisugust tähte nagu Georg Ots,» lausub Aiki liigutatult.

Hämmastav ümberkehastumine

Aiki vaatas muusikakooli pingist kutselisse teatrisse tulnuna kõigile oma aja staaridele alt üles ja ise juttu vestma kellegagi ei läinud. Erilist aupaklikkust tundis muidugi Georg Otsa vastu ja tööülesanded viisid neid isegi põgusalt kokku.

««Traviata» ajal olime sunnitud aksi [küljekardina] vahel seisma. Ots m ängis Alfredo isa Giorgio Germonti ja tema seisis koos meiega seal, et m inna varsti lavale aariat laulma,» meenutab naine.

«Itsitasime koorikaaslastega oma etteastet oodates, ja siis ütles Ots, et räägin teile anekdoodi. Lõpu lähenedes hakkas jutt aina tempokamaks muutuma, sest ta kuulas teise kõrvaga, millal tema kord tuleb. Siis lõpetas anekdoodi ära ja kohe järgmisel hetkel astus lavale, olles ise juba rollis,» lisab Aiki.

Laulja kui nähtus

Estonias koorilauljana alustanud Georg Ots oli Estonias juba aastast 1944. Veel 1970ndatelgi kubises teater teistestki oma ala korüfeedest. Mainigem või selliseid tähti nagu Tiit Kuusik, Anu Kaal, Margarita Voites, Ivo Kuusk, Mati Palm ja Hendrik Krumm. Neile sekundeerisid operetitähed Vello Viisimaa, Sulev Nõmmik, Endel Pärn. Isegi Ervin Abel mängis operetis «Nahkhiir» Valvuri osa. Georg oli aga nähtus omaette.

«Ta oli niivõrd eriline. Laulis igasuguste pingutusteta, teda oli alati äärmiselt nauditav kuulata. Vahel istud saalis ja näed, et laulja pingutab laval meeleheitlikult ning püüab midagi teha. Aga Ots tuli, oli, tegi - ja samal ajal tekkis kunst,» kirjeldab Aiki, kellele on eriti meelde jäänud Ots ooperist «Mees la Manchast», ehkki naine ise

Naisteleht

13.01.2021 00:00

Verni Leivak

97000

1,16,17

Estonia teater

Teater

selles kaasa ei teinud.

«Olen seda saalist mitu korda näinud. Sealne võrratu trio Helgi Sallo, Endel Pärn ja Georg Ots. Täiesti unustamatu!» õhkab Aiki. Ta tunnistab, et mida aasta edasi, seda enam hakkab toonase Estonia ja eeskätt Georg Otsa väärtus välja tulema.

«Sest kuigi Otsa on peetud punaseks lauljaks, oli tema laulmine minu jaoks täiesti poliitikaväline,» räägib lauljanna. «See oli niivõrd sügav ja ehtne. Kuigi tema surmast on möödunud 45 aastat, tegutsevad endiselt tema fänniklubid üle terve endise Nõukogude Liidu ja hoiavad tema mälestust alles.»

Tuba kammerliku lava taga

Samamoodi tahab Otsa mälestust hoida Aiki. Mälestustoa loomise mõte tekkis juba ammu, kuid tegudeni jõudis naine alles nüüd. Renoveerimisjärgus Peningi mõisas, mille nad abikaasa Arvo Haugiga nullindate teisel poolel peaaegu hävinenuna soetasid, tekkis vaba ruum.

«See on privaatne tuba, see pole muuseum,» rõhutab Aiki. «See on midagi minu jaoks, aga muidugi ootan siia sõpru. Hiljem ka kõiki teisi huvilisi.»

Muide, tuba asub mõisa teisel korrusel üsna sealse kammerliku lava taga. Jah, nagu kogu mõisas, on ka selles väikeses toas kõik renoveerimistööd alles pooleli ning perenaine ja peremees näevad seal külastajaid ehk alles suvel, kuid nüüd sai mõte teoks tehtud. Ega Estonia teatrirahva toetuseta see ehk teostunud olekski. Kuulnud Aiki kavatsusest, tuldi seal plaaniga kohe kaasa ja nüüd ehivad mälestustoa seinu tekstid pildid lauljatest, kes kunagi pälvinud Georg Otsa preemia. Tegu on koopiatega Estonias kevadel eksponeeritud Otsa sajanda sünnipäeva näituseeksponaatidest. Ainult tänavu preemia saanud Lauri Vasara pilt on veel puudu.

Büsti avamine

Kõik on alles algusjärgus. Abikaasa Arvo määratu suurest vanade vinüülplaatide kogust on siin omale päris mitmed koha leidnud. Need, millele Georg Otsa, aga ka tema isa Karl Otsa laulud igaveseks jäädvustatud. Grammofoni pole siiski veel töökorda saadud. Kavas on hakata näitama DVDsid legendaarsest baritonist, aga juba on toas ka mängutoos, raamatud kuulsast lauljast ja vanad autojuhikindad.

Ei, need ei kuulunud kunagi Otsale ja ühtki isiklikku asja toast praegu ei leia. Paljud sõbrad on aga Aikile lubanud saata kasvõi fotokoopiaid tema kasutuses olnud asjadest, või siis koopia akvarellist, mille Ots ise maalis.

«Mul oleks väga hea meel, kui inimesed paneksid kirja oma eredaid mälestusi Otsast, temaga kohtumisest või ükskõik millest, mis temaga seotud,» loodab Aiki, et mõni lugeja talle neid ehk ikka

saadab.

Naistelehe visiidi ajal sai aga teoks lausa Georg Otsa büsti avamine. Selle savist skulptuuri autor on Arvo õetütre tütar, üheksa-aastane Birgit Hõlpus.

«See on privaatne tuba, see pole muuseum.»

OSAKE AJALOOST: «Mul oleks väga hea meel, kui inimesed paneksid kirja oma eredaid mälestusi Georg Otsast temaga kohtumisest või ükskõik millest, mis temaga seotud,» ütleb Aiki.

TARDUNUD HELID: Need vanad vinüülid leidis Aiki abikaasa Arvo

oma suurest plaadikogust. GEORG OTSA BÜST: Päeval, mil Naisteleht Peningi mõisa külastas, avas Aiki Georg Otsa toas tema savibüsti, autoriks üheksa-aastane Birgit Hõlpus. Birgit on

abikaasa Arvo õe Marise tütretütar. TEISE KORRUSE SAALIS Kui Estonias Georg Otsa sajanda sünniaastapäeva pidustused läbi

said, andis teater Aikile selle suure pannoo, suurusega kolm korda kaks meetrit. «Kui selle peadministraato rilt vastu võtsin, pidin erutusest pikali kukkuma,» tunnistab naine. «Olin nii õnnelik, et ei

osanud nutta ega naerda. Tegin vist mõlemat.» Edaspidi leiab

pannoo koha mälestustoas. KALLID MÄLESTUSED: Kustav-Agu Püümani kostüüm «Macbethist». «Olen sellega Estonia laval ringi roomanud ja nõiakatlas mürki seganud,» sõnab Aiki.

VERNI LEIVAK FOTOD: TIINA KÕRTSINI